

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2022. március 24.*

„Fellebbezés – Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme – Csalás elleni küzdelem – Többéves pénzügyi keret – A Cseh Köztársaság miniszterelnökének állítólagos összeférhetetlensége – Ez utóbbi európai biztosok testületével való találkozásának megakadályozására irányuló kérelem – Az uniós költségvetésből egyes agrár-élelmiszeripari csoportoknak nyújtott közvetlen kifizetések megszüntetésére irányuló kérelem – Intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset – Az Európai Bizottság fellépésének állítólagos hiánya – Az Európai Unió Törvényszékének összetétele – A pártatlanság állítólagos hiánya – A kereset elfogadhatatlansága – Állásfoglalás – Kereshetőségi jog – Az eljáráshoz fűződő érdek”

A C-130/21. P. sz. ügyben,

Lukáš Wagenknecht (lakóhelye: Pardubice [Cseh Köztársaság], képviseli: A. Koller advokátka)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2021. március 1-jén benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: F. Erlbacher és M. Salyková, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: J. Passer, a hetedik tanács elnöke, a nyolcadik tanács elnökeként eljárva, F. Biltgen (előadó) és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: angol.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében Lukaš Wagenknecht az Európai Unió Törvényszéke 2020. december 17-i végzésének (T-350/20, a továbbiakban: megtámadott végzés, nem tették közzé, EU:T:2020:635) hatályon kívül helyezését kéri, amely végzésben a Törvényszék mint elfogadhatatlant elutasította a fellebbezőnek az EUMSZ 265. cikken alapuló, intézményi mulasztás megállapítása iránti keresetét, amely annak megállapítására irányult, hogy az Európai Bizottság jogellenesen tartózkodott attól, hogy a fellebbező kérelmére olyan kötelező és visszatartó erejű intézkedéseket fogadjon el, amelyek célja Andrej Babiš, a Cseh Köztársaság miniszterelnöke állítólagos összeférhetlenségének megelőzése vagy kezelése.

A jogvita előzményei

- 2 A jogvita előzményeit a megtámadott végzés 1–4. pontja a következőképpen ismerteti:
 - „1. 2020. január 30-i levelében a felperes, a Senát Parlamentu České republiky (a Cseh Köztársaság parlamentje szenátusának) egyik képviselője azt kérte az Európai Bizottságtól, hogy fogadjon el kötelező és visszatartó erejű intézkedéseket Andrej Babiš, a Cseh Köztársaság miniszterelnökének állítólagos érdekellentétének megelőzésére vagy kezelésére, egyrészt különösen azért, hogy megakadályozza a biztosi testület tagjainak, különösen az elnökének [A. Babišsal] való találkozását, valamint azt, hogy tanácskozásokat folytassanak vele az Európai Unió 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretével és általában az uniós költségvetéssel kapcsolatos kérdésekről, másrészt azért, hogy arra irányuló intézkedéseket fogadjon el, hogy megszüntesse az uniós költségvetésből közvetlen mezőgazdasági támogatások kifizetését bizonyos olyan társaságok számára, amelyek A. Babiš ellenőrzése alatt és tényleges tulajdonában állnak (a továbbiakban: eljárásra való felkérés), a Cseh Köztársaság e képviselőjének – a többek között az agrár-élelmiszeriparban tevékenykedő Agrofert és Synbiol csoportba tartozó vállalkozásokban fennálló személyes és családi érdekeltiségeiből eredő – állítólagos összeférhetlensége miatt.
 2. 2020. március 25-i válaszában a Bizottság – megállapítva, hogy a hozzá intézett, eljárásra való felkérés nagyrészt megfelel az Európai Tanácshoz intézett és a T-715/19. sz., Wagenknecht kontra Tanács ügyben a Törvényszék előtt folyamatban lévő, intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset tárgyát képező felkérésnek – kifejtette, hogy az uniós költségvetés védelme érdekében már meghozta a szükséges és arányos intézkedéseket. A Bizottság először is arra hivatkozott, hogy az állítólagos érdekellentéttel potenciálisan érintett kedvezményezetteknek semmilyen kifizetést nem teljesítettek az európai strukturális és beruházási alapokból, másodszor pedig az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) terhére történő kifizetéseket felfüggesztő, 2019. november 28-i határozatra hivatkozott. Ebben az összefüggésben a Bizottság pontosította, hogy ez utóbbi határozatot a Törvényszék előtt a T-76/20. sz., Cseh Köztársaság kontra Bizottság ügy keretében vitatták. Így ezen ügy miatt, amely akkor épp folyamatban volt, és amelyet időközben a felperes elállását követően töröltek a Törvényszék nyilvántartásából (2020. augusztus 25-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság végzés, T-76/20, nem tették közzé, EU:T:2020:379), a Bizottság úgy határozott, hogy tartózkodik egyéb észrevételek megtételétől.

3. 2020. március 30-i elektronikus levelében a felperes ismét a Bizottsághoz fordult, megismételve az általa az eljárásra való felkérésben feltett kérdéseket, azzal az indokkal, hogy véleménye szerint a Bizottság 2020. március 25-i válaszában nem foglalt állást ezekkel kapcsolatban. Ugyanebben az elektronikus levélben a felperes további kérdéseket tett fel, elismerve ugyanakkor, hogy e kérdések túllépték az eljárásra való felkérés kereteit.
4. 2020. április 23-i levelében a Bizottság – tudomásul véve a felperes 2020. március 30-i levelét – azt válaszolta, hogy nincs hozzáfűznivalója a korábbi levélváltáshoz.”

A Törvényszék előtti kereset és a megtámadott végzés

- 3 A fellebbező a Törvényszék Hivatalához 2020. június 21-én benyújtott keresetlevelével az EUMSZ 265. cikk alapján a Bizottság által elkövetett mulasztás megállapítása iránt indított keresetet, amennyiben ezen intézmény nem járt el az eljárásra való felkérés alapján.
- 4 2020. augusztus 11-én a Bizottság a Törvényszék eljárási szabályzata 130. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadhatatlansági kifogást emelt. A felperes ezen elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatban nem terjesztett elő észrevételeket.
- 5 A megtámadott végzésben a Törvényszék egyrészt helyt adott a Bizottság arra irányuló kérelmének, hogy ne vegyék figyelembe a keresetlevél azon részeit, amelyek ezen intézmény jogi szolgálatának 2018. november 19-i véleményére utalnak, másrészt pedig a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította, miután először is e végzés 28–31. pontjában megállapította, hogy a fellebbezőnek nem fűződik érdeke az eljáráshoz, és keresetőségi joggal sem rendelkezik, másodsor pedig, hogy az említett végzés 32–36. pontjában megállapította, hogy a Bizottság a 2020. március 25-i levelében állást foglalt az eljárásra való felkéréssel kapcsolatban.

A felek kérelmei a Bíróság előtt

- 6 Fellebbezésében a fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:
 - helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést, és
 - adjon helyt az elsőfokú eljárásban előterjesztett kereseti kérelmeknek.
- 7 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
 - utasítsa el a fellebbezést, és
 - a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 8 A felperesnek a keresetlevélben előadott érveit hat jogalapra kell átcsoportosítani, amelyek közül az első az Európai Unió Bírósága alapokmánya 18. cikke második bekezdésének megsértésén alapul, a második azon, hogy a Törvényszék tévesen minősítette állásfoglalásnak a Bizottság 2020. március 25-i levelét, a harmadik a Törvényszék által az eljáráshoz fűződő érdek és a keresetőségi jog tekintetében elkövetett mérlegelési hibán alapul, a negyedik az emberi jogok és alapvető

szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 6. cikke (1) bekezdésének, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 2., 41. és 47. cikkének, valamint az EUSZ 2. cikk megsértésén alapul, az ötödik azon, hogy a Törvényszék tévesen minősítette a Bizottság 2018. november 19-i jogi véleményének felperes általi felhasználását, a hatodik pedig a költségeket illetően a jog előreláthatósága általános elvének megsértésén nyugszik.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 9 Első jogalapjával a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette az Európai Unió Bírósága alapokmánya 18. cikkének második bekezdését, mivel a Törvényszék keresetet elbíráló tanácsának egyik tagja, azaz J. Laitenberger bíró látszólag összeférhetlenségi helyzetben volt az ügyben, azonban nem maradt távol, és ennél fogva nem tett eleget az objektív pártatlanságra vonatkozó kötelezettségének. Ezenfelül a Törvényszék elnöke megsértette azon kötelezettségét, hogy e bírát értesítse az összeférhetlenségéről.
- 10 A fellebbező szerint ezen összeférhetlenség két körülményből ered, amelyek közül egy is elegendő lenne a pártatlanságra vonatkozó kötelezettség hivatkozott megsértésének megállapításához.
- 11 Először is a fellebbező rámutat, hogy J. Laitenberger a Törvényszék bírójává való kinevezését megelőzően 20 évet töltött a Bizottság szolgálatában, többek között a Versenypolitikai Főigazgatóságnál és a szóvivői szolgálatnál. Márpedig a korábbi munkáltatója állítólagos mulasztására vonatkozó ügyben, mintegy kilenc hónappal a távozását követően e bíró látszólag összeférhetlenségi helyzetben volt, és ekképpen nem tett eleget az objektív pártatlanság követelményének.
- 12 Másodszor a fellebbező azt állítja, hogy J. Laitenberger, amikor a Versenypolitikai Főigazgatóság főigazgatója volt, védte a Bizottság tétlenségét az Agrofert csoporttal szemben egy másik, a jelen ügyben feltett kérdéssel strukturálisan azonos kérdésre vonatkozó vitában.
- 13 E tekintetben a fellebbező azt állítja, hogy 2018 januárja és márciusa között több levelet is váltott J. Laitenbergerrel ez utóbbi szóvivője közvetítésével, a fellebbező által arra vonatkozóan feltett három kérdést követően, hogy az uniós jog szerinti jogellenes állami támogatásnak minősül-e, ha egy adott tagállam nem hajtott be egy olyan támogatási összeget, amelynek az Unió költségvetéséből való kifizetését a Bizottság azért tagadta meg, mert az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) úgy találta, hogy annak kifizetésére az uniós szabályok megsértésével, és így e tagállam költségvetésének terhére került sor. Lényegében azt a választ kapta, hogy a Bizottság főszabály szerint nem kötelezhet valamely tagállamot egy támogatás visszatéríttetésére csupán azon az alapon, hogy azt jogellenesen nyújtották, ha a közös piaccal való összeegyeztethetlenség nem bizonyított. E válasz, amelyet J. Laitenberger szóvivője a Versenypolitikai Főigazgatóság nevében adott, arra korlátozódott, hogy általánosságban az állami támogatások alapjául szolgáló elvekkel foglalkozzon, nem pedig konkrétan az Agrofert egyik leányvállalatával kapcsolatos vitával.
- 14 A Bizottság úgy véli, hogy az első jogalap megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 15 Emlékeztetni kell arra, hogy a független, pártatlan és a törvény által megelőzően létrehozott bírósághoz fordulás garanciái, és különösen azok, amelyek az ilyen bíróság fogalmát, valamint összetételét határozzák meg, a tisztességes eljáráshoz való jog sarokkövét képezik. Ez magában foglalja, hogy minden bíróság köteles megvizsgálni, hogy összetételénél fogva ilyen bíróságnak minősül-e, ha e tekintetben komoly kétség merül fel. E vizsgálat ahhoz a bizalomhoz szükséges, amelyet egy demokratikus társadalomban a bíróságoknak a jogalanyban kell kelteniük (2020. március 26-i Simpson kontra Tanács és HG kontra Bizottság [felülvizsgálat] ítélet, C-542/18 RX-II és C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 16 A Bíróságnak már alkalma nyílt azt is kimondani, hogy a Charta 47. cikkében biztosított pártatlansági követelménynek két vetülete van. Egyfelől a bíróságnak szubjektív módon pártatlannak kell lennie, azaz annak egyik tagja sem mutathat elfogultságot vagy személyes előítéletet, és az ellenkező bizonyításáig a személyes pártatlanságot vélelmezni kell. Másfelől a bíróságnak objektív módon pártatlannak kell lennie, azaz e tekintetben megfelelő biztosítékokat kell nyújtania az összes jogos kétség kizárására (2019. december 4-i H kontra Tanács ítélet, C-413/18 P, nem tették közzé, EU:C:2019:1044, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 17 A jelen ügyben a fellebbező azáltal, hogy annak állítására szorítkozik, hogy a Törvényszék megtámadott végzést hozó tanácsának egyik tagja látszólag összeférhetetlenségi helyzetben volt, nem e tag személyes pártatlanságát, hanem az ítélkező testület objektív pártatlanságát kívánja megkérdőjelezni.
- 18 A fellebbező ezen állításának alapjául szolgáló indokokat illetően meg kell állapítani, hogy önmagában az a tény, hogy az ítélkező testület említett tagja az elsőfokú eljárás alperesének, a Bizottságnak a szolgálatában dolgozott a Törvényszék bírói tisztségének betöltését megelőzően, nem elegendő ahhoz, hogy jogos kétség merüljön fel objektív pártatlanságával, illetve ezen ítélkező testület jelen ügyben fennálló pártatlanságával kapcsolatban (lásd ebben az értelemben: 2020. április 2-i Kerstens kontra Bizottság végzés, C-577/18 P-REV, nem tették közzé, EU:C:2020:250, 25–30. pont).
- 19 E tekintetben az Európai Unió Bírósága alapokmányának 18. cikke, amely a független és pártatlan bírósághoz való, a Charta 47. cikkében biztosított jog kifejeződése, az első albekezdésében úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió Bíróságának bírái és főtanácsnokai nem vehetnek részt olyan ügy elbírálásában, amelyben előzőleg valamelyik fél érdekében meghatalmazottként vagy tanácsadóként vettek részt, illetve ügyvédként jártak el, vagy amelyben előzőleg bíróság, vizsgálóbizottság tagjaként vagy bármilyen más minőségben állást kellett foglalniuk, a második albekezdésének első mondatában pedig akként rendelkezik, hogy ha egy bíró vagy főtanácsnok valamilyen különleges ok folytán úgy ítéli meg, hogy egy meghatározott ügyben az ítélethozatalban vagy az ügy kivizsgálásában nem vehet részt, erről tájékoztatja az elnököt.
- 20 Márpedig, ami az Európai Unió Bírósága alapokmánya 18. cikkének első albekezdésében előírt arra vonatkozó tilalmat illeti, hogy valamely bíró részt vegyen egy olyan ügy elbírálásában, amelyben előzőleg más minőségben részt vett, valamint ami az e 18. cikk második albekezdésében említett, valamely meghatározott ügy elbírálásában való részvétel ellen szóló „különleges okot” illeti, a fellebbező, az általa ismertetett sajátos körülményekre tekintettel, hiába hivatkozott arra,

hogy J. Laitenberger a Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága főigazgatójaként állítólag védte ezen intézmény tétlenségét az Agrofert csoporttal szemben egy másik, a jelen ügyben feltett kérdéssel azonos kérdésre vonatkozó vitában.

- 21 Ugyanis, először is, még ha a fellebbező és a Bizottság között 2018-ban folytatott levelezés a fellebbező jelen ügyben benyújtott keresetéhez hasonlóan a cseh miniszterelnököt érintő állítólagos összeférhetlenségre vonatkozott is, e levélváltás tárgya a Cseh Köztársaság által nyújtott jogellenes állami támogatás volt, míg a jelen ügy az Unió költségvetésből folyósított kifizetésekre vonatkozik. Nem ugyanarról az ügyről van tehát szó, amint azt maga a fellebbező is elismeri.
- 22 Másodszor e levélváltásban, amint azt a fellebbező is elismeri, a Bizottság az állami támogatások alapjául szolgáló elvek általános felidézésére szorítkozott, anélkül hogy konkrétan kitért volna a fellebbező által hivatkozott jogvitára. Következésképpen e válaszok a jelen ügyben nem relevánsak, és semmiképpen nem minősülhetnek a részrehajlás fennállására utaló valószínűsítő körülménynek.
- 23 Harmadszor és mindenesetre, még ha úgy is tűnik, hogy a fellebbező tárgyalópartnerei a Bizottság szóvivőjének szolgálatában álltak, és egyikük a Versenypolitikai Főigazgatóság sajtófelelőse volt, e levelezésből nem tűnik ki, hogy J. Laitenberger személyesen szerkesztette vagy hagyta jóvá a kapott válaszokat. Ennélfogva a fellebbező arra vonatkozó állítása, hogy J. Laitenbergerrel folytatott levélváltást, a szóvivőjén keresztül, nem bizonyított.
- 24 A fentiekből következik, hogy a fellebbező a jelen ítélet 16. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett objektív pártatlanság hiányát sem Laitenberger bírót, sem pedig a Törvényszék megtámadott végzést hozó tanácsát illetően nem bizonyította.
- 25 Következésképpen az első jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 26 Második jogalapjával a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott végzés 36. pontjában két mérlegelési hibát követett el, amikor a Bizottság 2020. március 25-i levelét az eljárásra való felkéréssel kapcsolatos állásfoglalásnak minősítette.
- 27 Először is ebben a levélben – ellentétben a Törvényszék említett pontban tett állításával – a Bizottság nem fejtette ki a fellebbezőnek azon okokat, amelyek miatt megtagadta, hogy a kért módon járjon el. Ezen intézmény egyszerűen elkerülte az eljárásra való felkérésben megfogalmazott két kérelemre való válaszadást, anélkül hogy e kérelmeknek eleget tett volna.
- 28 Másodszor, a Törvényszék állásfoglalásnak minősítette a Bizottság 2020. március 25-i levelét, noha ez az intézmény nem válaszolt a fellebbező azon kérelmére, hogy szüntesse meg az uniós költségvetésből a közös agrárpolitika (KAP) első pillérébe tartozó közvetlen mezőgazdasági támogatásoknak a Cseh Köztársaság miniszterelnöke által ellenőrzött társaságok részére történő kifizetését. A Bizottság ugyanakkor utalt az e társaságoknak szánt, az európai strukturális és beruházási alapok, valamint az EMVA terhére teljesített kifizetések felfüggesztésére, amelyek a KAP második pillérébe tartoznak. E körülmények között az EUMSZ 263. cikknek a Törvényszék

által javasolt alkalmazása értelmét vesztené, mivel a fellebbező semmilyen kifogást nem fogalmazott meg a Bizottság által e második pillérre vonatkozóan tett nyilatkozattal és intézkedésekkel szemben.

- 29 Az említett első pillérre vonatkozó kérelemre adott válasz hiánya a Bizottság mulasztását jelenti, és ennek a megtámadott végzés hatályon kívül helyezését kellene eredményeznie. Ezenkívül a Törvényszék megtévesztő módon hivatkozott az EMVA-ra a közvetlen mezőgazdasági támogatások kifizetésével összefüggésben a válasz e hiányának leplezése érdekében.
- 30 A Bizottság vitatja ezen érvelés megalapozottságát.

A Bíróság álláspontja

- 31 Ahogyan az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a Törvényszék a megtámadott végzés 33–35. pontjában helyesen emlékeztetett arra, hogy az intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset elfogadhatóságának az EUMSZ 265. cikkben rögzített feltételei nem teljesülnek, ha az eljárásra felkért intézmény a kereset benyújtása előtt állást foglalt e felkérés tekintetében (2018. február 8-i CBA Spielapparate- und Restaurantbetrieb kontra Bizottság végzés, C-508/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:72, 15. pont; 2019. december 3-i WB kontra Bizottság végzés, C-270/19 P, nem tették közzé, EU:C:2019:1038, 13. pont) és az érdekeltek által kívánttól vagy szükségesnek tartottól eltérő aktus elfogadása – mint amilyen az eljárásra való felkérésben szereplőnek megfelelő fellépés megfelelően indokolt megtagadása – a mulasztást megszüntető állásfoglalásnak minősül (lásd ebben az értelemben: 2013. november 19-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-196/12, EU:C:2013:753, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 A Törvényszék ezen ítélkezési gyakorlat alapján lényegében úgy ítélte meg a megtámadott végzés 36. pontjában, hogy a Bizottság 2020. március 25-i, az eljárásra való 2020. január 30-i felkérésre válaszul küldött levele, amely ezen intézmény azon határozatát tartalmazza, hogy nem tesz az e felkérésben javasoltnak megfelelő lépéseket, megszüntette a mulasztást, így elfogadhatatlanná tette a fellebbező által az EUMSZ 265. cikk alapján benyújtott keresetet. A Törvényszék hozzátette, hogy a fellebbező az EUMSZ 263. cikk alapján keresetet indíthatott volna az említett határozattal szemben, feltéve hogy igazolni tudja keresetösségi jogát.
- 33 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 265. cikk második bekezdése szerint az állásfoglalásnak világosan és véglegesen meg kell határoznia az érintett intézménynek a fellebbező kérelmére vonatkozó álláspontját, és az említett intézmény által az e kérelemre adott válasz a hivatkozott mulasztást megszüntető „állásfoglalásnak” minősítése jogkérdés, amelyet fellebbezés keretében fel lehet hozni (lásd ebben az értelemben: 2020. június 16-i CJ kontra az Európai Unió Bírósága végzés, C-634/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:474, 29. és 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 A jelen ügyben a fellebbező által a második jogalapja keretében előadott érvelés nem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze a Bizottság 2020. március 25-i levele „állásfoglalásnak” minősítését, ennél fogva a Törvényszék azon megállapítását sem, amely szerint a kereset e tekintetben elfogadhatatlan.
- 35 E tekintetben e levél szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság a hozzá intézett felkérésre válaszul megtagadta a fellépést. A Bizottság ugyanis azáltal, hogy az említett levélben kifejtette a fellebbező számára, hogy már meghozta az uniós költségvetés védelméhez szükséges és arányos intézkedéseket, mivel nem fizette ki az európai strukturális és beruházási alapok terhére

teljesítendő kifizetéseket az állítólagos érdekellentéttel potenciálisan érintett kedvezményezettek részére, valamint felfüggesztette az EMVA terhére teljesített kifizetéseket, hallgatólagosan, de egyértelműen megtagadta, hogy a fellebbezőnek az eljárásra való felkérésben foglalt két kérelmének megfelelően járjon el, és ezt meg is indokolta. Ennélfogva nem mulasztotta el e kérelmek megválaszolását. Következésképpen a Törvényszék nem követett el mérlegelési hibát, amikor a megtámadott végzés 36. pontjában megállapította, hogy a Bizottság 2020. március 25-i levele az EUMSZ 265. cikk második albekezdése értelmében vett állásfoglalásnak minősül.

- 36 E körülmények között hatástalan a fellebbező azon érve, amely szerint a Törvényszék a megtámadott végzés 36. pontjában tévesen hivatkozott arra, hogy az EMVA alap az uniós költségvetésből közvetlen mezőgazdasági támogatások körébe tartozik, mivel a Bizottság az ezen alapok terhére teljesített kifizetések minősítésétől függetlenül tagadta meg a fellebbező kérelmeinek megfelelő fellépést, azon indokkal, hogy e kifizetések felfüggesztése az uniós költségvetés védelme érdekében szükséges és arányos intézkedések egyike volt.
- 37 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy az intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset elfogadhatósága feltételeinek kérdése elkülönül attól a kérdéstől, hogy az uniós intézmény által elfogadott, a tétlenségét megszüntető aktus megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti-e (lásd ebben az értelemben: 2020. június 16-i CJ kontra az Európai Unió Bírósága végzés, C-634/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:474, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Következésképpen a fellebbezőnek a Bizottság 2020. március 25-i levelével szemben az EUMSZ 263. cikkben alapuló kereset benyújtásának értelmetlen mivoltára alapított érve hatástalan.
- 38 A fentiekből következik, hogy a második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

- 39 Harmadik jogalapjával a fellebbező a megtámadott végzés 28–31. pontját kifogásolja, amelyben a Törvényszék megállapította, hogy a fellebbezőnek az intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset keretében nem áll fenn sem keresetösségi joga, sem eljáráshoz fűződő érdeke.
- 40 A fellebbező szerint azok a jogi aktusok, amelyeknek elfogadását harmadik személyekkel szemben kérte, közvetlenül és személyében érinthetik. Amennyiben az ilyen jogi aktusok elfogadása szükséges az EUSZ 2. cikkben meghatározott alapvető értékek tiszteletben tartásának biztosításához, az elfogadhatósági szempontokat tágan kell értelmezni annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a magánszemélyek számára, hogy arra hivatkozva fordulhassanak a Törvényszékhez, hogy valamely uniós intézmény nem tartja tiszteletben ezen értékeket.
- 41 A fellebbező az eljáráshoz fűződő érdekére is hivatkozik. Először is érdeke fűződik ahhoz, hogy valamely tagállam parlamentjének képviselőjeként és a cseh Szenátus állami források kezelésének ellenőrzésével megbízott állandó bizottságának elnökeként arra kérje a Törvényszéket, hogy vizsgálja meg az uniós szabályozásból eredő kötelezettségek Bizottság általi tiszteletben tartását. Másodsor, európai adóalanyként érdeke fűződik ahhoz, hogy a Törvényszéket annak vizsgálatára kérje, hogy a Bizottság tiszteletben tartotta-e és alkalmazta-e a pénze megfelelő elosztására vonatkozó szabályokat.
- 42 A Bizottság úgy véli, hogy a fellebbező érvelése megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 43 Amennyiben a jelen ítélet 32–39. pontjában kifejtett okokból a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a keresetet elfogadhatatlannak minősítette azzal az indokkal, hogy a Bizottság e kereset benyújtását megelőzően állást foglalt a 2020. január 30-i eljárásra való felkérés tekintetében, annyiban nem kell megvizsgálni a fellebbezőnek a keresetösségi joga és az eljáráshoz fűződő érdeke téves értékelésére alapított érvelését. Ilyen körülmények között ugyanis az ilyen esetleges téves jogalkalmazás nem befolyásolná a jogvita kimenetelét, és nem érintené a megtámadott végzés rendelkező részét annyiban, amennyiben az említett keresetet mint elfogadhatatlant elutasították (lásd analógia útján: 2013. október 3-i Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 74. pont; 2016. október 25-i VSM Geneesmiddelen kontra Bizottság végzés, C-637/15 P, nem tették közzé, EU:C:2016:812, 54. és 55. pont).
- 44 Ennélfogva a harmadik jogalapot mint hatástalant el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

A felek érvei

- 45 Negyedik jogalapjával a fellebbező az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének, a Charta 2., 41. és 47. cikkének, valamint az EUSZ 2. cikknek a megsértésére hivatkozik, amennyiben a Törvényszék a megtámadott végzés 37. pontjában helyt adott a Bizottság elfogadhatatlansági kifogásának anélkül, hogy az ügy érdemi részét vizsgálta volna, és különösen amennyiben úgy ítélte meg, hogy jóllehet a fellebbező valamely nemzeti parlament képviselője, és a testi épségére vonatkozó fenyegetések célpontja, a Charta 47. cikkének nem célja a Szerződésekben szabályozott bírósági felülvizsgálati rendszer módosítása.
- 46 A fellebbező úgy véli, hogy a Törvényszék három okból nem tett eleget az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett függetlenségi kötelezettségének. Először is, a Törvényszék kritika nélkül vette figyelembe a Bizottság mint végrehajtó hatalom érveit, szinte teljes mértékben figyelmen kívül hagyva a fellebbező érveit, megsértve ezzel a tisztességes eljáráshoz való jogot, amely megköveteli valamennyi fél főbb érveinek vizsgálatát. Másodszor, a Törvényszék azáltal, hogy a fellebbező keresetét elfogadhatatlannak nyilvánította, korlátozta a bíróságként az Unió végrehajtó szerveivel szemben fennálló hatáskörét. Harmadszor, a Törvényszék megsértette a bírósági függetlenség követelményét az alapvető értékek és jogok tekintetében, mivel nem kifogásolta a végrehajtó hatalom fellépését, és nem tartotta fenn a bíróságok és a végrehajtó hatalom közötti megfelelő egyensúlyt.
- 47 E tekintetben a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék jóváhagyta, hogy a Bizottság az EUSZ 2. cikkben szereplő alapvető értékek – mint például a demokrácia, a jogállamiság, az egyenlőség és az igazságosság – megsértésének lehetővé tétele érdekében elfogadhatatlansági kifogást emeljen.
- 48 Egyébiránt a Törvényszék azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta a fellebbező testi épségére vonatkozó fenyegetéseket, megsértette a fellebbezőnek a Charta 2. cikkében biztosított élethez való jogát.

- 49 A fellebbező hozzáteszi, hogy a Törvényszék azáltal, hogy nem határozott érdemben az ügy érdeméről, és figyelmen kívül hagyta a fellebbező érveinek többségét, megsértette a Charta 41. cikkében foglalt, és a tisztességes eljáráshoz való jogon alapuló indokolási kötelezettségét.
- 50 A Bizottság vitatja ezen érvek megalapozottságát.

A Bíróság álláspontja

- 51 Az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének, a Charta 2., 41. és 47. cikkének, valamint az EUSZ 2. cikknek a megsértésére hivatkozva a fellebbező lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék eljárási szabályzatának 130. cikke alapján az ügy érdemét nem érintve döntött az elfogadhatatlansági kifogásról.
- 52 E tekintetben elegendő rámutatni arra, hogy – amint arra a Törvényszék a megtámadott végzés 37. pontjában lényegében emlékeztetett – noha a Bírósághoz benyújtott kereset elfogadhatóságának feltételeit az uniós jog értékeinek és alapvető jogainak fényében kell értelmezni, azok nem eredményezhetik a Szerződésekben szabályozott bírósági felülvizsgálati rendszer, és különösen az uniós bíróság előtt indított közvetlen keresetek elfogadhatóságára vonatkozó szabályok módosítását (Wagenknecht kontra Európai Tanács végzés, C-504/20 P, EU:C:2021:305, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 53 Végeredményben a fellebbező azon állítása, amely szerint a Törvényszék a megtámadott végzésben megsértette az őt terhelő indokolási kötelezettséget, az ügy érdemi elbírálásának e végzésbeli hiányán alapul, ami csupán a Törvényszék azon jogszerű döntésének következménye, hogy eljárási szabályzatának 130. cikke alapján az ügy érdemét nem érintve dönt.
- 54 Ebből az következik, hogy a jelen jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

- 55 Ötödik jogalapjával a fellebbező lényegében a megtámadott végzés 14–24. pontját kifogásolja, amelyben a Törvényszék helyt adott a Bizottság azon kérelmének, hogy ne vegye figyelembe a keresetlevélnek az ezen intézmény jogi szolgálata 2018. november 19-i véleményére hivatkozó részeit. A fellebbező úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen értékelte annak mértékét, hogy a keresetlevelében mennyiben támaszkodott erre a véleményre.
- 56 A fellebbező azt állítja, hogy keresetlevelében az említett jogi véleményre való két hivatkozás a saját érveinek további, nem alapvető szemléltetését szolgálta, és ezért az első hivatkozás egy lábjegyzetben szerepel, a második hivatkozás pedig a keresetlevél egyik pontjának címében.
- 57 A Bizottság úgy véli, hogy e jogalap nem foghat helyt.

A Bíróság álláspontja

- 58 Meg kell állapítani, hogy e jogalap hatástalan. Ugyanis, még feltételezve is azt, hogy megalapozott, nem érintené sem a megtámadott végzés rendelkező részének 1. pontját, amely megállapítja, hogy nem kell figyelembe venni a Bizottság jogi szolgálatának a keresetlevélhez mellékelte, említett véleményét, valamint a keresetlevél ugyanezen vélemény tartalmára hivatkozó szövegrészeit, sem pedig e rendelkező rész 2. pontját, amely a fellebbező keresetét mint elfogadhatatlant elutasítja.
- 59 Ennélfogva az ötödik jogalapot mint hatástalant el kell utasítani.

A hatodik jogalapról

A felek érvei

- 60 Hatodik jogalapjával a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette a jog kiszámíthatóságának elvét azzal, hogy őt kötelezte a költségek viselésére, jóllehet a költségek összege nem szerepel a megtámadott végzésben, és a Törvényszék eljárási szabályzatának a költségekre vonatkozó 133–141. cikke nem ír elő olyan anyagi jogi szabályt, amely lehetővé tenné a költségek meghatározását.
- 61 A Bizottság álláspontja szerint e jogalap elfogadhatatlan.

A Bíróság álláspontja

- 62 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben a fellebbezés minden más jogalapját elutasították, a Törvényszék költségekre vonatkozó határozatának állítólagos jogellenességére vonatkozó kérelmeket mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének második bekezdése alapján, amelynek értelmében a fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag a költségek összegére (2017. január 12-i Europäischer Tier- und Naturschutz és Giesen kontra Bizottság végzés, C-343/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:10, 24. pont; 2021. április 14-i Wagenknecht kontra Európai Tanács végzés, C-504/20 P, EU:C:2021:305, 52. pont).
- 63 Mivel a fellebbezés többi jogalapját el kellett utasítani, a hatodik jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 64 A fenti megfontolásokból következően a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 65 A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 66 A jelen ügyben a felperest, mivel peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a fellebbezési eljárásban felmerült saját költségein felül a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság Lukaš Wagenknechtet kötelezi saját költségein felül az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.**

Aláírások